แผนการสอนประจำหน่วยที่ 5

สัปดาห์ที่ 5	แผนการสอน เทคโนโลยีการถ่ายภาพ	รหัสวิชา 04-08-207
เวลา 4 คาบ	หน่วยที่ 5 มุมกล้องในการถ่ายภาพ	บทเรียนที่ 5.1 – 5.2

ชื่อบทเรียน

5.1 มุมกล้องในการถ่ายภาพลักษณะต่างๆ

5.2 ทักษะการใช้มุมกล้องเพื่อสื่อความหมาย

จุดประสงค์การสอน

5.1 มุมกล้องในการถ่ายภาพลักษณะต่างๆ

5.1.1 บอกและอธิบายการเลือกใช้มุมกล้องได้

5.2 ทักษะการใช้มุมกล้องเพื่อสื่อความหมาย

5.2.1 ฝึกการถ่ายภาพมุมกล้องในลักษณะต่างๆ

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ใบความรู้ประกอบการบรรยาย หน่วยที่ 5
2. สอนโดยการบรรยาย อธิบายเนื้อหาที่เรียนพร้อมตอบข้อซักถาม
3. ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยเรียน พร้อมเฉลยคำตอบ
4. ให้นักศึกษาฝึกทักษะปฏิบัติด้านการถ่ายภาพ

สื่อการสอน

1. ใบความรู้ประกอบการบรรยาย
2. สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต
3. อุปกรณ์โสตทัศน์ เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์
4. อุปกรณ์ทางการถ่ายภาพ กล้อง เลนส์ และอื่นๆ

งานที่มอบหมาย

1. ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากใบความรู้
2. มอบหมายงานเดี่ยวให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพเพิ่มเติม

แผนการสอนประจำหน่วยที่ 5 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ 5	แผนการสอน เทคโนโลยีการถ่ายภาพ	รหัสวิชา 04-08-207
เวลา 4 คาบ	หน่วยที่ 5 มุมกล้องในการถ่ายภาพ	บทเรียนที่ 5.1 – 5.2

การวัดผล

1. สังเกตความสนใจ การซักถาม การแสดงความคิดเห็น
2. ตรวจคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยเรียน
3. ให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย การทำรายงานกลุ่ม

บันทึกผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

บทที่ 5

มุมกล้องในการถ่ายภาพ

มุมกล้อง Camera Angle

มุมกล้องมีความสำคัญที่จะส่งผลต่อการสื่อสารของช่างภาพ ซึ่งมุมมองของการตั้งมุมกล้องจะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการถ่ายภาพ สำหรับการถ่ายภาพโดยทั่วไปมุมกล้องสามารถแสดงความรู้สึกภายในภาพได้เป็น 3 ระดับ

ภาพระดับสายตา (Eye Level Shot)

ภาพลักษณะนี้ถ่ายโดยตั้งกล้องถ่ายภาพที่ขนานในระนาบเดียวกันกับ Subject โดยภาพดังกล่าวให้ความรู้สึกแทนลักษณะการมองของมนุษย์แบบปกติ ใช้สำหรับถ่ายทอดเรื่องราวที่พบเห็นโดยทั่วไป

ภาพที่ 5.1 ภาพระดับสายตา (Eye Level Shot)

ภาพมุมต่ำ (Low Angle Shot)

เป็นภาพที่มีการตั้งกล้องถ่ายในตำแหน่งต่ำกว่าวัตถุ บางครั้งเรียกว่าภาพแบบ Ant Eye View (มุมมองของมด) ซึ่งภาพในมุมต่ำจะให้ Subject มีความสูงใหญ่ มีอำนาจ สง่าผ่าเผย มีพลัง เช่น ภาพตึกสูง ภาพเจดีย์ ภาพผู้บริหารเป็นต้น

ภาพที่ 5.2 ภาพมุมต่ำ (Low Angle Shot)

ภาพมุมสูง (High Angle Shot)

เป็นภาพที่เกิดจากการตั้งกล้องถ่ายในตำแหน่งสูงกว่าวัตถุ หรือยกกล้องสูงกว่าตัวผู้ถ่ายแล้วกดมุมลงมาบางครั้งเรียกว่าภาพแบบ Bird Eye View (มุมมองของนก) ซึ่งภาพในมุมสูงจะให้ความรู้สึกของ Subject ที่ถูกบันทึกมีความต่ำต้อย ไม่มีอำนาจ นอกจากนี้ภาพถ่ายในลักษณะดังกล่าวสามารถเก็บรายละเอียดได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 5.3 ภาพมุมสูง (High Angle Shot)

การเลือกมุมภาพ แนวนอน หรือแนวตั้ง

โดยธรรมชาติของคนถ่ายภาพ มักชอบที่จะเลือกจัดวางองค์ประกอบในแนวนอนเป็นอันดับแรกจนบางครั้งมองข้ามการจัดวางองค์ประกอบภาพในแนวตั้งไป ไม่มีปัญหาอะไรถ้าภาพที่เกิดจากแนวนอนสมบูรณ์ลงตัวดีแล้ว แต่ถ้าไม่ได้ลองขยับกล้องในมองมุมในแนวตั้งดูบ้าง เราจะแน่ใจได้อย่างไรว่าแนวนอนที่เราถ่ายนั้นดีที่สุด ทางที่ดีก่อนจะกดบันทึกภาพนั้นๆ ให้ลองจัดองค์ประกอบไปมาดู หรือไม่ก็บันทึกภาพถ่ายมาทั้งสองแนว เรียกได้ว่าเรามีให้เลือกทั้งแนวนอนและแนวตั้ง ก็ดีกว่ามีแค่ภาพแนวใดแนวหนึ่งเท่านั้น(อำนวยพร บุญจำรัส. 2555 : 153)

ภาพที่ 5.4 มุมภาพแนวนอน

ภาพที่ 5.5 มุมภาพแนวตั้ง

ฉากหน้าและฉากหลัง (Foreground and Background)

การถ่ายภาพผู้ถ่ายจะเน้นการโฟกัสที่วัตถุ เพื่อเน้นให้เป็นจุดเด่นจากการจัดองค์ประกอบภาพ ทั้งนี้ผู้ถ่ายภาพควรพิจารณาระยะของวัตถุที่จะถ่ายโดยสามารถแบ่งระยะของการถ่ายภาพ ซึ่งได้แก่ ฉากหน้าของวัตถุและฉากหลังของวัตถุดังนี้

ฉากหน้า (Foreground) ฉากหน้าจะช่วยสร้างมิติให้กับภาพ เป็นส่วนที่ช่วยในการเพิ่มระยะให้กับภาพ หรืออาจนำมาใช้เพื่อเป็นกรอบภาพได้เป็นอย่างดีฉากหน้าจะช่วยให้ Subject โดดเด่นมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5.6 ฉากหน้า (Foreground)

ฉากหน้าที่เน้นความคมชัด จะช่วยบอกเล่าเรื่องราว ช่วยจูงใจนำสายตาไปสู่ Subject ซึ่งฉากหน้าที่เน้นความคมชัดจะช่วยอธิบายได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 5.7 ฉากหน้าที่เน้นความคมชัด

ฉากหน้าที่ไม่เน้นความคมชัด ฉากหน้าที่ไม่เน้นความคมชัด สามารถทำได้โดยใช้เลนส์อยู่ใกล้ฉากหน้าจนโฟกัสภาพไม่ได้ ซึ่งไม่ควรเป็นฉากหน้าที่มีขนาดใหญ่มาก โดยผลจากการถ่ายภาพจะช่วยให้ Subject ดูโดดเด่นมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5.8 ฉากหน้าที่ไม่เน้นความคมชัด

ฉากหลัง (Background) ฉากหลังจะช่วยบอกเรื่องราวในภาพถ่ายได้เป็นอย่างดี หากช่างภาพเลือกมุมของฉากหลังที่ดีแล้ว ภาพจะมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

ฉากหลังที่เน้นความคมชัด เป็นภาพที่ต้องการสื่อความหมายให้เห็นถึงบรรยากาศของเรื่องราวที่กำลังนำเสนอ เหมาะสำหรับภาพสารคดี ภาพวิวทิวทัศน์ ภาพสถาปัตยกรรม

ภาพที่ 5.9 ฉากหลังที่เน้นความคมชัด

ฉากหลังที่ไม่เน้นความคมชัด เป็นภาพที่ต้องการสื่อความหมายให้เห็นเฉพาะ Subject ที่ต้องการนำเสนอ การถ่ายภาพลักษณะนี้จึงควรหาฉากหลังที่ไม่รกจนเกินไป เหมาะสำหรับภาพบุคคล หรือภาพที่ต้องการเน้นวัตถุเฉพาะ

ภาพที่ 5.10 ฉากหลังที่ไม่เน้นความคมชัด

ขนาดของภาพ (Picture Size)

ขนาดของภาพจะช่วยในการสร้างเรื่องราวต่างๆ ของภาพได้เป็นอย่างดี ซึ่งในปัจจุบันผู้ถ่ายภาพจะกำหนดขนาดของภาพจากการซูมเลนส์ หรือการเดินเข้า-ออกในการสร้างระยะของภาพ โดยทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 4 ระยะดังนี้

ภาพระยะไกล (Long Shot)

เป็นภาพที่ให้ความรู้สึกกว้างมาก Subject มีขนาดเล็ก เหมาะสำหรับภาพวิวทิวทัศน์ ภาพสถาปัตยกรรม ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย

ภาพที่ 5.11 ภาพระยะไกล (Long Shot)

ภาพระยะกลาง (Medium Shot)

เป็นภาพที่วัตถุมีขนาดประมาณบุคคลครึ่งตัว เพื่อต้องการให้เห็นรายละเอียดของวัตถุที่ชัด และยังเห็นฉากหลังเพื่อบอกเรื่องราว เหมาะสำหรับถ่ายภาพเหตุการณ์กิจกรรมต่างๆ

ภาพที่ 5.12 ภาพระยะกลาง (Medium Shot)

ภาพระยะใกล้ (Close up shot)

เป็นภาพที่เน้นวัตถุที่ต้องการถ่ายโดยตรง แสดงรายละเอียดของวัตถุอย่างชัดเจน Subject มีขนาดใหญ่ไม่เน้นเรื่องการเล่าเรื่องราว

ภาพที่ 5.13 ภาพระยะใกล้ (Close up shot)

ภาพระยะใกล้มาก (Extreme close up shot)

เป็นระยะภาพที่ต้องการเน้นวัตถุให้มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ เน้น Subject เป็นหลักเหมาะสำหรับการถ่ายภาพวัตถุที่มีขนาดเล็กมาก (สหทัศน์ วชิระนภศูล. 2556 : 35-45)

ภาพที่ 5.14 ภาพระยะใกล้มาก (Extreme close up shot)

แบบฝึกหัดหน่วยที่ 5

มุมกล้องในการถ่ายภาพ

คะแนน 40 คะแนน **เวลา 2 ชั่วโมง**

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกและอธิบายการเลือกใช้มุมกล้อง (30 คะแนน)

2. ฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพมุมกล้องในลักษณะต่างๆ (10 คะแนน)